

ния дежурной части её статус изменялся, и постепенно это подразделение заняло важное место в структуре аппарата управления органов внутренних дел.

Ключевые слова: органы внутренних дел, дежурная часть, общественный порядок, правовое регулирование.

Vitaliy I. Ignatenko. History of Development of Separate Structural Department of Police. – Article.

Summary. In scientific clause the history of formation of on duty services of law-enforcement organs, transformation of their rights and duties is investigated depending on the factors socially-economic, political, organizational-technical character. During existence of an on duty service it's the status changed, and gradually this department has borrowed the important place in structure of the device of government of police.

Key words: part the legal status, public order, legal regulation.

УДК 347.9

Ю.П Ільїна,

кандидат юридичних наук,

Міжнародний гуманітарний університет,

м. Одеса, Україна

НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ДЕЯКИХ ПРИНЦИПІВ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ В РАМКАХ ПРОВЕДЕННЯ РЕФОРМИ

Анотація. В статті розкривається зміст деяких принципів, що знайшли законодавче закріплення у проекті Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» та проекті Закону України «Про виконавче провадження», які були прийняті за основу у першому читанні 8 жовтня 2015 року. Кожний із принципів розглядається з точки зору їх впливу та застосування при організації та діяльності органів ДВС.

Ключові слова: виконавче провадження, принципи, судові рішення, норми, державна виконавча служба, державні виконавці, приватні виконавці.

Слід зазначити, що сьогодні ми живемо в епоху реформування багатьох органів виконавчої влади, в тому числі і такого найважливішого органу – Державної виконавчої служби України (далі – ДВС), оскільки виконання рішення суду та рішень юрисдикційних органів є невід’ємною частиною правотворчості держави та її діяльності. На підставі Постанови Кабінету Міністрів України № 17 від 21.01.2015 року було ліквідовано ДВС та покладено на Міністерство юстиції України (далі – Мін’юст) завдання і функції з реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб).

Безумовно, виконання рішень відбувається за допомогою відповідних принципів, що нормативно закріплено у проектах Законів «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» за № 2506а від 14.08.2015 року [1] та «Про виконавче провадження» за № 2507а від 14.08.2015 року [2], які були прийняті за основу у першому читанні та містять ст. 4 першого законопроекту і стаття 2, другого законопроекту регламентують принципи виконавчого провадження.

Дослідженням принципів організації та діяльності ДВС було приділено багато уваги такими вченими, як: Бабичем В.А., Шандруком С., Дубіною О.О., Крупною Л., Кройтором В.А., Фроловим М.М., Ясинком Н.М., Макушевим П.В., Лясковцем О.В., Фурсою С.Я., Щербак С.В., Мальським М.М. та іншими.

Розглянемо декілька із принципів, які знайшли нормативне закріплення у вказаних законопроектах.

Принцип обов'язковості виконання рішень, цілком відповідає задачам виконавчого провадження. Оскільки виконання судового рішення є невід'ємною складовою права кожного на судовий захист і охоплює, зокрема, законодавчо визначений комплекс дій, спрямованих на захист і відновлення порушених прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства, держави; невиконання судового рішення загрожує сутності права на справедливий розгляд судом.

Як вказує Л. Крупнова, Конституція України відносно цього принципу містить декілька положень, по-перше, ст. 3, яка закріплює, що держава відповідає за результати своєї діяльності. По-друге, ст. 66 Конституції України затверджує, що кожен повинен не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині, відшкодовувати завдані ним збитки. По-третє, ст. 124 Конституції України закріплює, що рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України. Усі перелічені вище складові становлять сутність сказаного принципу виконавчого провадження [3, с. 9].

Наступний принцип, який заслуговує увагу, це – принцип уникнення конфлікту інтересів, що міститься у ст. 4 проекті Закону «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» вказано.

Цей принцип можливо було запозичений із ст. 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [4], який є одним із принципів перелічених у вказаній нормі.

Слід вказати, що цей принцип, базується на юридичній конфліктології, який за дослідженням В.М. Кудрявцева, означає, що це любий конфлікт, в якому спір пов'язаний із правовідносинами сторін (їх діями, що мають юридичні наслідки або стани), відповідно, суб'єкти, мотивація їх поведінки або об'єкт конфлікту мають правові ознаки, а конфлікт тягне за собою юридичні наслідки [5, с. 7]. Хоча, Д.І. Дедов надає визначення цього терміну як протиріччя між інтересами особи, які захищені правом і повинні бути задоволені діями іншої уповноваженої принципалом особи (повіреного, керуючого) і особистими інтересами уповноваженої особи [6, с. 1].

Якщо розглянути цей принцип в рамках виконавчого провадження та врахувати вищевказані думки науковців, можна наголосити на тому, що при виникненні конфлікту інтересів між стягувачем та виконавцем, виконавець має право заявити самовідвід враховуючи положення ст. 16 Закону України «Про виконавче провадження» [7], оскільки державний виконавець не може брати участі у виконавчому провадженні і підлягає відводу, якщо він є близьким родичем сторін, їх представників або інших осіб, які беруть участь у виконавчому провадженні, або заінтересований в результаті виконання рішення, або є інші обставини, що викликають сумнів у його неупередженості.

Наступний принцип, який закріплено у ст. 2 проекту Закону України «Про виконавче провадження» це принцип гласності та відкритості виконавчого провадження та його фіксування технічними засобами. Цей принцип базується на гласності в діяльності органів ДВС, як слушно вказують П.В. Макушев та О.В. Лясковець на забезпеченні правдивою інформацією громадськість, учасників виконавчого процесу та осіб, які залучаються для проведення виконавчих дій [8, с. 149–150].

Крім цього слід зазначити, що цей принцип реалізується через те, що однією із новел цього законопроекту є закріплення у ст. 8 автоматизованої системи виконавчого провадження, яка передбачає, що реєстрація виконавчих документів, документів виконавчого провадження, фіксування виконавчих дій здійснюється в автоматизованій системі виконавчого провадження, порядок функціонування, надання інформації та умови доступу до якої визначаються Мін'юстом.

Також у ст. 2 проекті Закону України «Про виконавче провадження» закріплено принцип розумності строків виконавчого провадження. Він за своїм змістом відповідає такому принципу, як своєчасності здійснення заходів примусового виконання та виконавчих дій пов'язаний з ідеєю швидкісного і якісного здійснення примусового виконавчого провадження та означає, що виконавчі дії та примусові заходи повинні виконуватися у встановлені законом строки.

Слушною є думка С.Я. Фурси та С.В. Щербака, які вказують, що цей принцип пересікається з принципом правової певності та разом з тим носить більш процесуальний характер та полягає у чіткій регламентації процесуальних строків вчинення виконавчого провадження та їх дотримання державними виконавцями [9, с. 34].

Крім вказаних принципів у ст. 2 проекту Закону України «Про виконавче провадження» міститься принцип співмірності заходів примусового виконання рішень та обсягу вимог за рішеннями. Якщо при зверненні стягнення на майно боржника, шляхом накладення на нього арешту, здійснення від імені боржника і за його рахунок певних дій, примусова діяльність виконавця повинна бути спрямована на задоволення тільки того обсягу вимог стягувача, які встановлені в рішенні суду чи іншого юрисдикційного органу.

Статтею 2 проекту Закону України «Про виконавче провадження» встановлено принцип невтручання у приватне життя, який означає, що законопроектом п. 9, ч. 2 ст. 8 пропонується впровадження Єдиного реєстру боржників. На підставі ч. 3, ч. 4 ст. 9 цього законопроекту до реєстру буде вноситись інформація про всіх боржників, які мають заборгованість за виконавчими документами про стягнення платежів строком більш ніж три місяці. Оскільки сума заборгованості у Єдиного реєстру боржників не буде вказуватися, то буде зазначено лише відповідну категорію стягнення, наприклад, штраф, стягнення матеріальної або моральної шкоди, аліменти тощо. До нього буде внесено інформацію стосовно боржників, які повинні вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення та про боржників які є органами державної влади або органами місцевого самоврядування.

Аналізуючи вищенаведене, можна зауважити, що нормативне закріплення принципів організації та діяльності ДВС в рамках проведення відповідної реформи є обов'язковою мірою та повинно бути реалізовано шляхом прийняття Верховною Радою України Законів України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» та «Про виконавче провадження».

ЛІТЕРАТУРА

1. Проект Закону «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» від 14.08.2015р. № 2506а [Електронний ресурс]. – Режим доступу до док.: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56267
2. Проект Закону «Про виконавче провадження» від 14.08.2015р. № 2507а [Електронний ресурс]. – Режим доступу до док.: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56268
3. Крупнова Л. Обов'язковість виконання судових рішень як принцип правової держави / Л. Крупнова // Юридична Україна. – 2013. – № 7. – С. 8–13.
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 20 липня 2012 р. - № 5076-VI. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 27. – ст. 282.
5. Кудрявцев В.М. Юридический конфликт: сферы и механизмы / В.М. Кудрявцев. – М.: Юрист. – 1994. – 171 с.
6. Дедов Д.И. Конфликт интересов / Д.И. Дедов. – М.: Волтерс Клувер. – 2004. – 288 с.
7. Про виконавче провадження : Закон України від 21 квітня 1999 р. - № 606-XIV. // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 24. – Ст. 207.
8. Макушев П.В., Лясковець О.В. До питання принципів діяльності Державної виконавчої служби України / П.В. Макушев, О.В. Лясковець // Право і суспільство. – 2015. – № 1. – С. 147–155.
9. Фурса С.Я., Щербак С.В. Виконавче провадження в Україні : [навч. посібник] / С.Я. Фурса, С.В. Щербак; за ред. докт. юрид. наук С.Я. Фурси. – Київ : Атіка. – 2002. – 476 с.

Ю.П. Ильина. Нормативное закрепление некоторых принципов исполнительного производства в рамках проведения реформы. – Статья.

Аннотация. В статье раскрывается содержание некоторых принципов, которые нашли законодательное закрепление в проекте Закона Украины «Об органах и лиц, осуществляющих принудительное исполнение судебных решений и решений других органов» и проекте Закона Украины «Об исполнительном производстве», которые были приняты за основу в первом чтении 8 октября 2015. Каждый из принципов рассматривается с точки зрения их влияния и применения при организации и деятельности органов ГИС.

Ключевые слова: исполнительное производство, принципы, судебные решения, нормы, государственная исполнительная служба, государственные исполнители, частные исполнители.

Julia P. Ilna. Standard Fixing of some Principles of Executive Production within the Framework of the Reform. – Article.

Summary. In article reveals the content of some principles, found legislative fixing in the bill of Ukraine "About bodies and the persons which are carrying out compulsory execution of judgments and decisions of other bodies" and the bill of Ukraine "About executive productions" who were assumed as a basis in the first reading on October 8, 2015. Each of the principles is considered from the point of view of their influence and application at the organization and activity of bodies of PES.

Key words: executive production, principles, court decisions, norms, government executive service, state performers, private performers.

УДК 341.1/8

Victoria L. Kachuriner,
Senior lecturer,
International humanitarian university,
Odessa, Ukraine

ENVIRONMENTAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION

Summary. Environmental protection is an important question at the political and legal level and a significant problem that exists at the national, regional, European and international levels. The EU has become the base platform for the solution of global problems facing humanity, including the legal basis for the establishment of a unified environmental strategy and the development of common European principles and national legislation on the protection of the environment.

Key words: environment, environmental protection, the European Union policy.

The beginning of XXI century is characterized by two most important destructive tendencies in development of civilization: threat to international security and degradation of natural environment.

Environment protection is the most urgent problem of the European region.

The history of establishment and development of EU Environmental law backs to the period 1957–1971 which was the initial stage of EU legal competence formation in environmental sphere. At that time only individual actions were carried out. Initially, the establishing Treaty of Rome 1957 did not give the European Union the powers in the field of environment protection and consequently, during this period EU actions only indirectly affected this sphere and were undertaken to attain other economically and socially significant purposes. Environmental activity was optional [1, p. 214].

Importance of environmental law of the European Union may be stated for several reasons. Firstly, it is intensively developing. Secondly, it is much younger than international law and national ecological and legal systems. Thirdly, diversified means of ecologically significant behavior regulation of the EU Member States, legal entities and individuals having various legal forms, unequal legal force and political and legal value are presented in its framework. Fourthly, studying of environmental law of the EU countries is required during training of legal specialists [2, p. 329].

The EU law in the field of environment protection is conditioned by several features:

- EU environmental competence is joint with the Member States;
- EU environmental activity is inseparably connected with other directions of the European integration [1, p. 222].

European environmental policy emerges from an institution that is primarily devoted to economic integration and the establishment and maintenance of the internal market. It co-exists with other policies